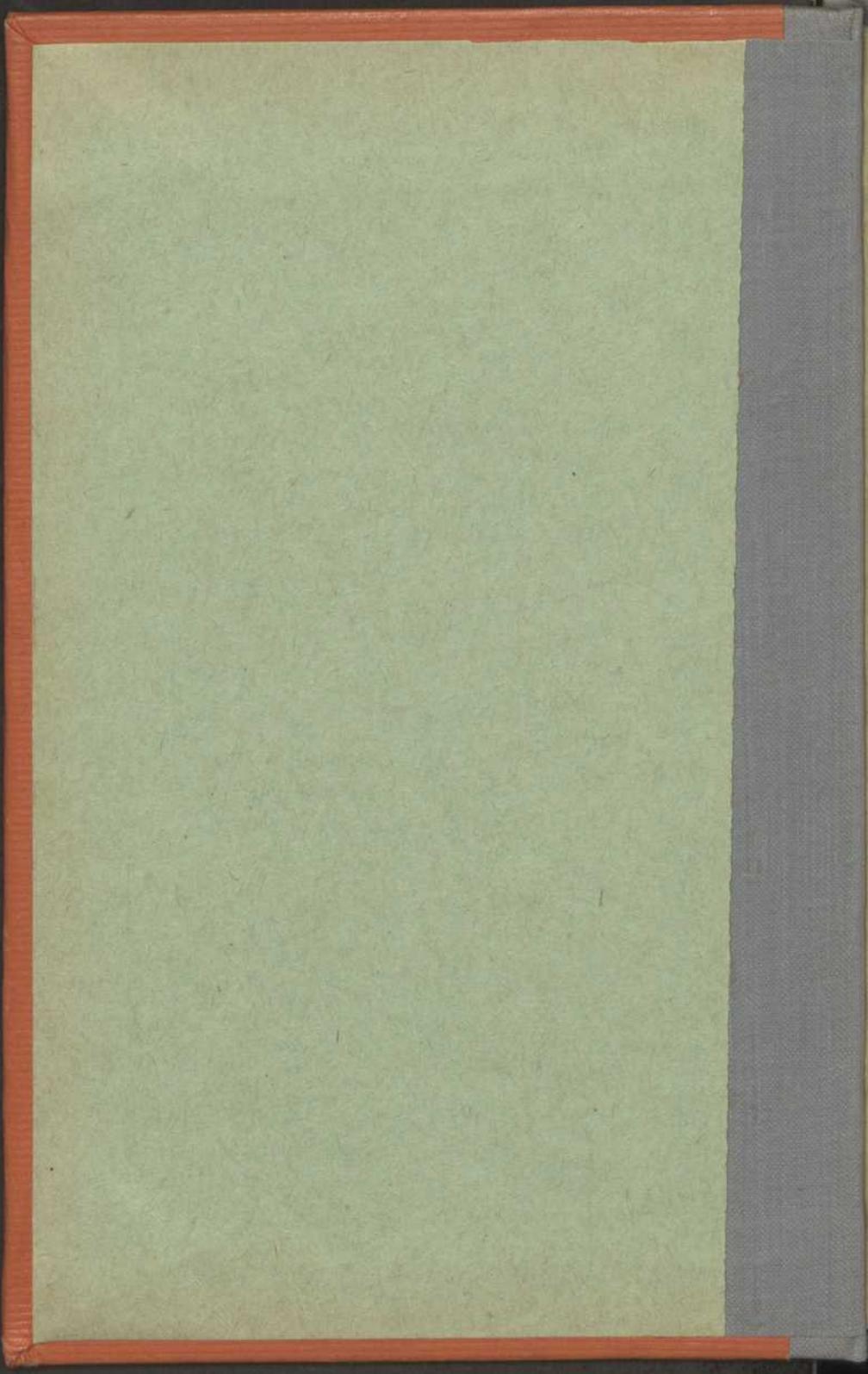
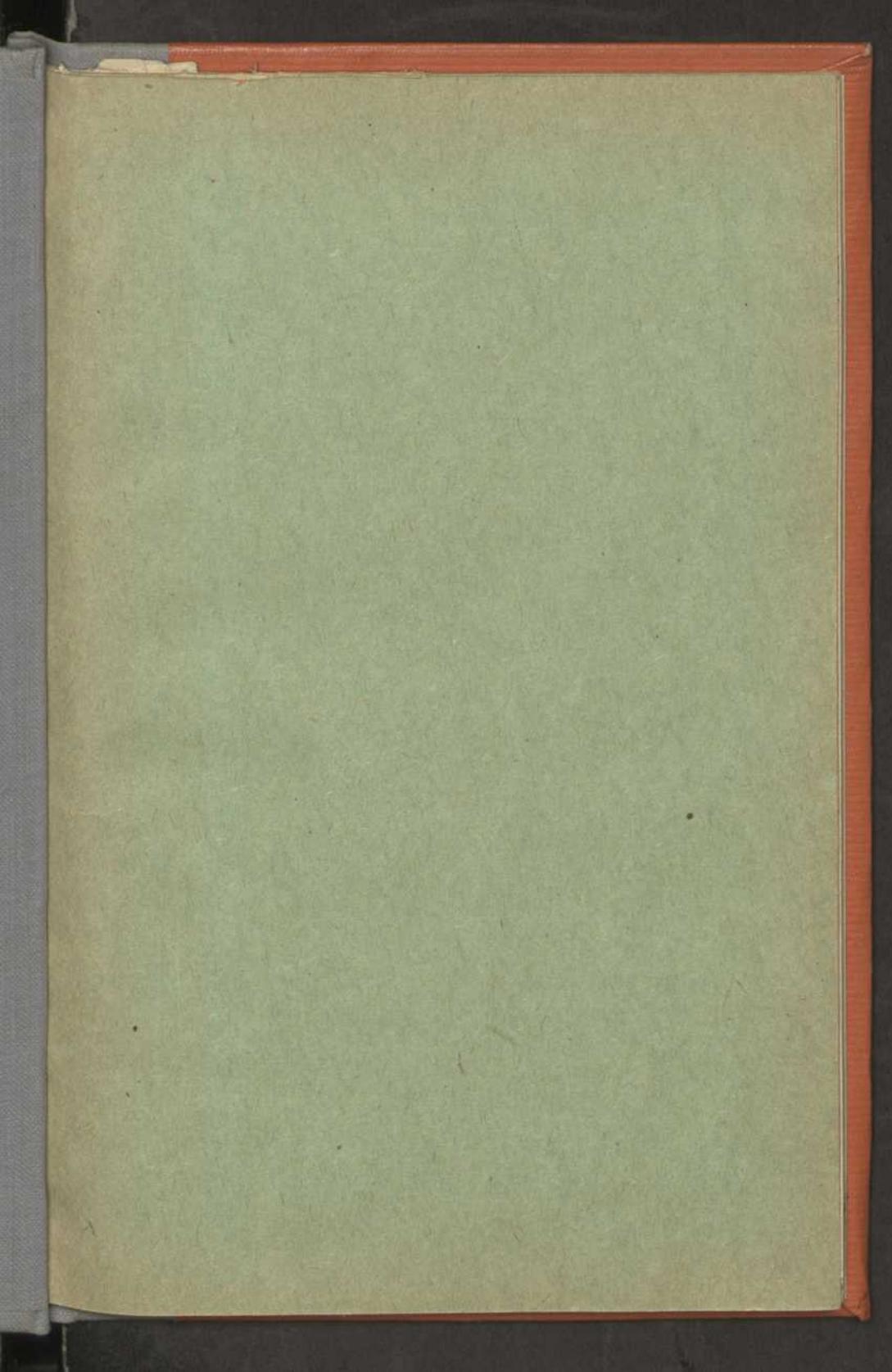
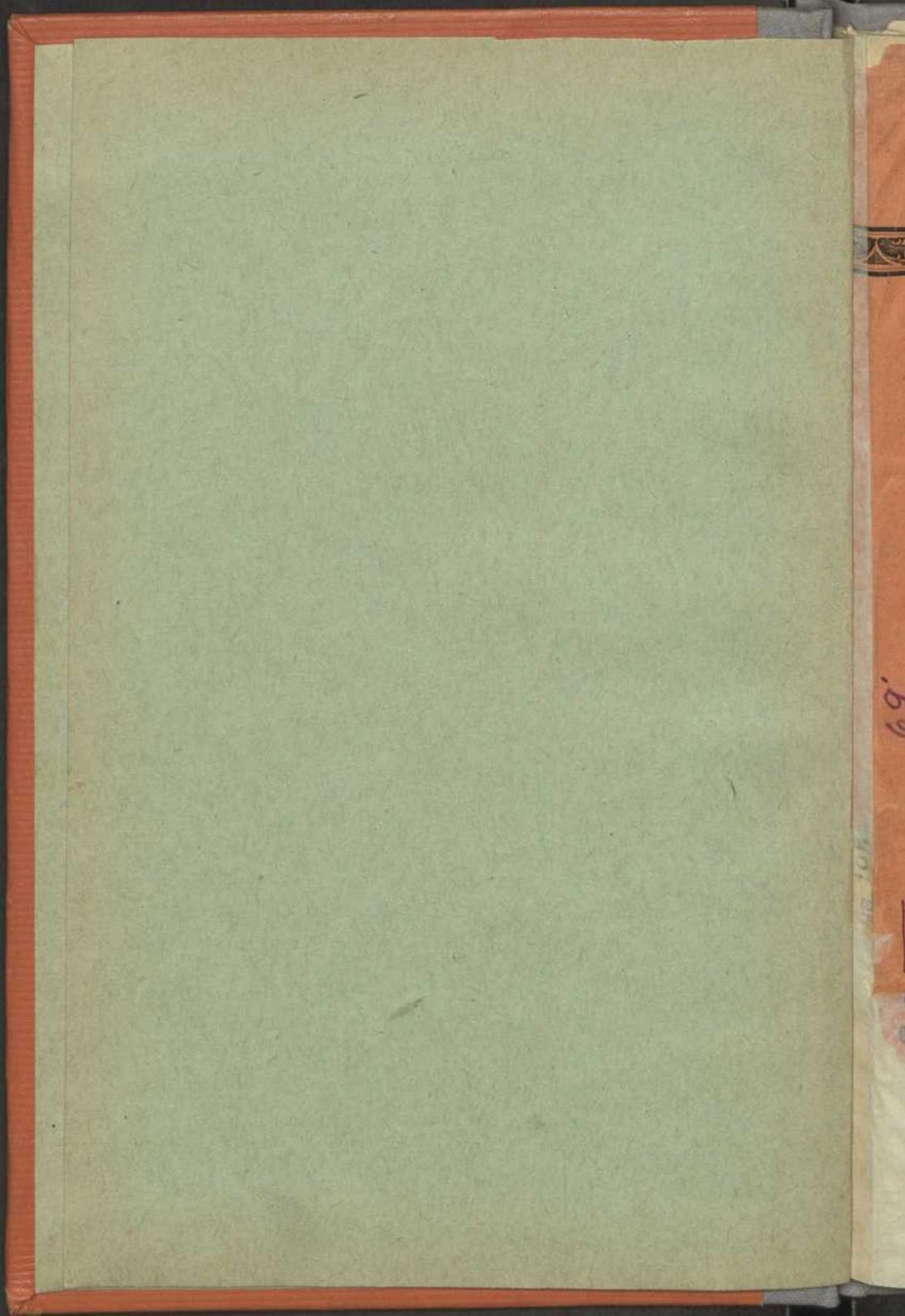

PN 135 Q

Biełaruskije Pieśniary T. V.

„Zahlanie sónce
i ū násze wakonce!“

WIECZARNICY.

APOWIEŚCI BIEŁARUSKIJE

Vincuka Marcinkiewicza.

Cena załatoūka
(15 kap.).

135-2

Biełaruskaja wydaňnickaja supołka
„Zahlanie sonce i ū nase wakonce“.

(Pieciarburh, Wasiloŭ wostraŭ, 4-ja linija, d. № 45, kw. 16).

Abjaūlajeć ūsim pryjacielom Biełaruščyny, što prymajecca pieredplata na wydannie „Biełaruskiye pieśniary“. U hetym wydanni buduć:

P. Bohušewiča	„Dudka Biełarskaja“,
”	„Smyk Biełaruski“,
”	„Skrypačka“,
W. Marcinkiewiča	„Pan Tadeuš“ (Dźwie pierzyje bylicy),
”	„Hapon“,
”	„Wiečarnicy“, „Staúry-Haúry“,
”	„Ščeroúskije dažynki“,
”	„Kupalła“.

Usio heta wydannie wyjdzie 8 knižkami, jany buduć rassylacca, jak tolki wyjduć u swiet. Wydannie būdzie dwajakaje: darahaje na pieknym papiery, bytym staraswieckim, ci na hrubym biełym, na wybar, u picknaj, z biełarskim uzoram wokladce, s patretami pieśniaroń, potklejennymi na šu pa papier biez pierasyłki 3 rubli, s pierasyłkaju 3 i 30 kap.

Tannaje wydannie, na dobrym biełym papiery s patretami pieśniaroń (tolki ū pieradplacie) 1 r. 20 k., s pierasyłkaju 1 r. 50 k.

Wyšońšy u swiet usio wydannie razam i koźnaj kniha pa sabie budn'c pradawacca, ale užo daraž Usio wydannie skončym najpaźniej za hod.

Tom V.

„Zahlanie sonce
i ū nasze wakonce!“

Biełaruskije pieśniary.

WIECZARNICY.

1965 r.

Vincuka Dunin-Marcinkiewicza.

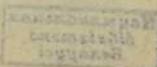
Wydańnie druhoe.

59 429
59 135 2

PIECIARBURH.

Drukarnia K. Piantkoŭskaha. Wialik. Padjaczeskaja wul., № 22.

1909.

Национальная
библиотека
Беларусь

13/241 (026)

Č — czytać jak CZ.

Š n n SZ.

Wiečarnica Pieršaja.

DURNY ZMICIER, CHOĆ CHITRY.

PIEŚNIA PIERŠAJA.

Ananija naš wiasioly
Užo wielmi stary staň,
A choć byť biedny i hoły,
Kožen jahō ſaňawaň.

U karčmu ūžo nie chadziū,
Skrypku ūnuku darawaň,
Łapci ploň, Boha chwaliū,
I skazački raspraňlaň.

Za tož takoj wiečarnicy
I ū susiedaň nie syskać,
Jak u staroha światlicy
Kali woźmie kazki lhać.

I woś ciapier dawiałosia,
Što u wiačerniu paru
Mnoha k jamu sabrałosia,

I pačuli reč taku:

„Dzietački kachany — dzietački mileńki!
Dy dziakuj že wam, što wy tut pryśli;
Kab že tak daň Boh, štob wy wiesialeńki,
Maūlaŭ u zdaroūji, u ščaści žyli.

Mnie užo nia doúha para sabiracca
U ciomnu mahiľku hałoňku zlažyć,
S syroju ziamielkaj na wiek pawienčacca,
I z wami, dzietački, hodzie užo žyc!

A ūžo jak daść Boh—tak jano i budzie,
Kruci nie wiarci, a pamierci treba;
Chaciab spamanuli dy dobryje ludzi,
Daubyž Miłasierny bačyć swajo nieba!

Wola Jaho świata! nia tutže žurycca!
I choć, baš, nie maju, čym was uhašaća,
Prašu was, dzietački mileńki, sadzicca,
A ja choć skazački budu wam ilhač.“

Tut Siamion, i Hapon,
I Daniła, i Anton,
Kaciaryna, i Aŭhińnia,
I Prachor, i Hryhor,
I Kuźma, i Chwiador,
Pałahieja, i Aryna,
I Łuceja, i Kulina,

Kiašeni traści úziali,
Harełki ū karćmie dastali,
Chto kaŭbasku, a chto sała,
Chto jajec ušpieū prynieść,
Skolka kamu na što stała,
Kožen na stôł pałažyť,
I nichko užo nie tužyť,
Čym wiečarnicu prawieść.

Chłopcy z siakiery pabrali,
Na lučnik smoli nakłali,
Dy u česc prošlaj niadzieli
Woś jaku piešnju zapiel:

„Och moj Boże! wieru Tabie,
Üsiu nadzieju maju ū Tabie,

Ūsiu nadzieju ū Tabie maju,
Ciabie lepš za ūsich kachaju.“

A jak usiu praśpiewali,
U wadzin hołas skazali:

Niechaj bendzie pachwalony
Jezus Chrystus!—naradzony
Z Boha-Radzicy,
Maryi Dziawicy;
Na wieki wiekaū i ūšeńdzie
Čeśc i chwała niech Jm bendzie!

Staryčok ciškom siadzieū
Na ūzlokatkach, la stała,
Na družynku jon hladzieū,
Pa šočkach šlozka ciekla;
A pašla z miesta padniaūsia,
„Na wieki wiekaū“ razam abazwaūsia,
I woś jak mowić pačaū:
„Kab Miłasierny dy dабro wam daň,
„Dzietački maje maładzieńkije,
„Hościki maje wiesialeńkije,
„Za wašu achwotu kab Boha chwalić!
„A ja, za hety Chryscianski prymier,
„Skažu wam, dzietki, što spomniū ciapier,
„I budu praūdu, nie kazku manić.“

Schapianulisia usie,
Ruki, kaleni caļujuć,
Sadziać dzieda na kucie,
Sierca u hrudkach nia čujnć:
Tak eikawaśc ich biareć,
Što stareńki zapiajeć?

Stary malitwu jakuś prašaptaū,
Pierechrysciūsia---dy hetak pačaū:

„Mo'a i praūda, dzietki, što u Słucku,
Kažuć, usio nie pa ludzku;

A u Oršy

Jašče horšy!

Tolki tym, maŭlaŭ, ludzi złyje hrešuć,
Što na Minsk naš wielmi brešuć.
Niema jak Minsk naš!—dzietački mileńki!
Pryhožy, widny, kruhom wiesialeńki;
Ni adnej mizernaj nie sustrenieš chaty,
Wot, maŭlaŭ, śnieh biely, kamianny pałaty:
Pa siaredzinie ūjeca kruhlaj stružkaj,
Swisłač raka—zialonaj ustužkaj;
Wot nia urokam — horad choć kudy!
I Caru tut nie byłob nudy.
A ludzi, ludzi,—dzietki darahije!
Nie zamorskije, maŭlaŭ, nie čużyje,
A ūsio swaje—wiery Chryścianskaj,
Ščodry, dabry, natury nie panskaj:
Sustreńśia s kim, nizka paklanisia,
Niech bendzie pachwalony Jezus, adazwisia,
Jon baš u horn nos nie zadziraje,
Na paklon nizki paklonam strečaje,
„Na wieki wiekaū!“—tut že zahamonić,
Nie adno dobrage slawiečka uronić,
Spytaje, kudy, mužyčok, idzieš?
Što u kalitce na rynak niasieš?
Bias torhu płacić—kachany panok,
Jašče i chleba adreže kusok!
I dziesiatniki—nie tak, baš, jak hdzie,—
Nia zdziekujucca sielskaj hramadzie,
Nia hroziać hľumam, z wazoū nie chwatajuć,
Kijom nia bjuć, u čaść nie ciahajuć!
Štož za žycio tam, darahieńki dzietki,
Było kališ u daňnije letki!
Nia mnie durnomu ab tym, baš, kazać:
Wam, dzietki, hadkoū takich nie daždać!

Miod z małakom rakoju płyli,
Ludzi s saboju jak braty żyli:
Hroś u karmanie nia byū tabie ūrah,
A dzieśawizna!—usio ni paćom;
Bywała, kupiš sieladca za šah, *)
Ledź jaho zmožeš, až wočy suzdroṁ
Lezuć na lob, až piena ciače,
A sol u horle reże dy siače!
Bywała, hlanieš: tam na nizkam rynku,
Łakaciej propaść! nie raz hłykniesh slinku!
Budź nie wieś jak skup, kryčy na izbytki,
Dy nia wydzieržyš, patrasieš kalitki!
Tut stary rukoj machnuň,
Dy ciażeńka uzdychnuň,
A pasla pierehrysciūsia
I s kaūša kwasu napiūsia;
A ceļaja hramada
Maūčkom na dzieda hladzić,
Tolki dziewczak čarada
Na palcach nitki mataje,
Na chłapcoū ciškom zirkaje;
Wiaciano kruhom burčyć.

PIEŚNIA DRUHAJA.

Wot, baš, dwatcaty končyūsia hadok,
Tak pačaū dalej stareńki dziadok,
Jak u Łošyckam siale, kala Minska,
Haspadarnaha pana Prušynska,
Żyū mužyčok na imia Zmicior;
Choć dureń wialiki, dy mužyk chicior.

*) Šah — Šelah, dwa hrošy.

Jak da raboty—časta jon chwaraň,
A na ihryšče—skora ačuniaň;
Zawuć, bywała, Zmitra u kaścioł,
Hdzie tam!—dość lijeć --hrazi pa kaleńcia,
A u karčmu—Zmicier naš wiasiōł!
Najšoū darohu--až kala zahumieňnia.

Jon na harełku wialiki byť had!
Čarki dźwie, try s kumam wypić rad;
A skažeš baš—„kwacierku pastau!“
— „Hrašej niema—żonka nie daje,
Rubla apośniaha akanom zabraň
Na podaci“, tak Zmitrok piaje.
Niema čaho!—wyłhacca byť skor,
Z jaho pryzkazka ta—chicior Zmicior!
Dy štož s taho, kali dureň byť,
Nie raz hłopotaju jon biady nažyū.
Na Radaūnicu dawiałosia, baš,
Ciałušku wieś Zmitru na kiermaš;
Kiermaš bahaty—na jim ludziej čma!
Maūlaŭ worany, žydki la Zmitra,
Ciałušku ščupajuć, let jaje pytajuć,
Na rahach ličuć, ū zuby zahladajuć,
Urešcie torh končen, ruki pierabili,
I siniu bumažku Zmitrū zapłacili:
A maharyć choć i nia pili,
Za to dziesiatku jamu naddali.

Zmicier naš pan!—wažna chachoł hładzić,
Piacirublowuju u kiašeniu sadzić,
Šapku na wucha—u boki uziaušia;
A pakul, maūlaŭ, da chaty sabraušia,
Jon na darohu sialadca kupiū,
Tudyž u kiašeniu, hdzie hrošy, ūłažyū.
Paswistujućy sieradzi darohi,
Bytcam piawnn, wažna sunie nohi;

Až Siarabranskaja karčma zaświaciła.
Wot tak i ciahnie niačystaja siła
Zajšci, kwacierkaj horla pramačyć;
Wodka dziešawa, jak že tut nia pić?
Prańda! bywała, wypješ za šastak,
Noh nie paciahnieš, rozum pacieraješ,
Rodnaha baéku, maci nie spaznaješ,
Ašalamuciššia—woś durny cialak!
Zmicier že, krom bumažki, wosiem hrošy maje;
Padumaŭ krychu, dźwiery atčyniaje:
„Zdarou budź, panie Łachman!“—„Zdarowa, Zmitrok!
„Pradaū ciałusku?—pradaū, moj hašciok?
Chadzi, sadzisia; tyz tak umaryňsia;
Mozeb krychu harełki napiūsia?“
A Zmicier takije rečy,
Choć dureń, da, baš, sumień,
Wažna na kucie zasieū,
Prypioršy da śienki plečy,
Šapku na wucha ściahnuū,
Dy na landarku huknuū:
„Hej landarka! daj kwacierku,
Tolkiž, hladzi, šumawoj,
I nie falšywuju mierku.
U čeśc Radaūnicy światoj
Treba harełki napičca,
Dy krychu pawiesialicca.“
Landarka stoł ručnikom sciraje,
Kwacierku s čarkaj pry Zmitre staǔlaje,
I abarankaū dwa kładzie na stoł;
A abaranki, bacyš, nie takije,
Jak ciapier, dzietki, małyje,
To łyk wianok!—Zmicier naš wiasiół,
Žadna ū kwacierku zahlanie,
Naliwać u čarku stanie,

Slinka ciače pa hubach,
Wočy z radasci bliščač,
Niekamu, baš, pamahač,
Čarka trasiecca ū rukach.

Wypiu, zmorščyūsia,—dy trejčy raz splunuū,
Šapku na wucha bolš jašče nasunuū,
Šumoūki reštu is kwacierki lje,
Pierechryściūsia—druhu čarku pje;
Wypučyū wočy—sa rta ciače piena,
Zaduryū haławu,—wot ciapier jon pan!
Maūlaū, i more jamu pa kalena,
Padumaū—ruku sunuū u karman,
Sialadca wynuū, a drugoj rukoju,
Schapiū baranak, dy nu-ž aplatač.
Połudzień carski!—što tut i kazač!
Zubami rwieć, trasie haławoj;
Nie adzin, hledzia, slinku pałykaje,
Zmicier až stohnie—sialadca zmiataje!

Skora zwinuūsia!—hałoūka, chwastok
At sialadca, baš, tolki astalisia;
Hladzić žałasna na reštku Zmitrok.
Što za niačystaja?.. wočy rukawom
Pracior, a reštku pawiarnuū rabrom;
At strachu wałasy dybam padnialisia!..
Baš, la hałoūki bumažki kusoček
Prylip, maūlaū dubowy listoček.

Zmicier za cialušku jak simiu uziaū,
Rad s torhu ū kiašeniu zaraz ułażyū,
Pašla sialadca za šah jak kupiū,
Z duru, hdzie bumažka, tudyž jaho ūklaū.
Sinia da mokraha sialadca prystała,
Dy miež zuboū Zmitra razam z jim papała,
A baš, jak kwacierkaj mazhi zadureū,
Nia hledzia, s sialadcom bumažku jon zjeū.

Mužyk jak pabačyū, što tolki astaūsia
Kusoček bumažki, pierēwierazaūsia:
Haławoj a ścienu bjeć,
Wałasy na sabie rwieć,
Ruki łomić, dy hałosić,
Reštu sinieńkaj k Łachmanu padnosić:
„Moj že ty baciačka! moj ty sialazieńka!
„Dy dajęz̄ radu, što mnie tut rabić?
„Hałońka maja durnieńka!
„Jakže ž mnie biaz hrošy wiarnucca da domu?
„Što skažu ja żonce, panu akanomu?
„Choć idzi tapisia—nielha dalej žyć“.

A Łachman wažna baradu pahładzić,
Dy tak nieščasnamu Zmitraku jon radzić:
„Choć kazuć ludzi, sto Zmicier,
„Darma, sto muzyk, dy na rozum chicier,
„A ja kazu: jon dureń, i wialiki dureń!
„Wot nie raňnajucy, jak rabin nas Ureń.
„Jak ze tabie, swintuchu, hros nie sanawać,
„Jak s sialadcom bumazku u kiaseń chawać?“
Tut haławoju trejčy pakivaň,
Sa złości plunuň, dy prabarmataň.
„Oj Zmicier, Zmicier! durny caławiek!
„Ty nie nabudzies rozumu i ū wiek.
„Wot maja radał sto wypiū—placi,
„Nabiary sierca, kab śmieła ici,
„A jak prybudzies da domu,
„Raskazy praūdu zonce, akanomu
„Kińska u nohi, peūna nie nabjeć,
„Pakornaja cielatka, znaj, dźwie matki ssieć!“
Zmicier pasluchaň, biadu pieražy;
A choć bumažku s sialadcom i zjeū,
Dy, baš, rozumu, dzieci, nie naśpieū,
Jak uzros durniem, takim wiek swoj byū.

Dy para, dzietki, krychu atpačać,
Mnie ž stareńkamu ciažka i kazać
Tak doňu kazku—nie kazku—bylicu!
A kab wiesiala prabyé wiečarnicu,
Harełkaj treba horla pramačyć,
Što Boh paslaū, razam zakusić“.

Tut usia chlopcaū čereda
Schapianułasia, dyj pad ručki dzieda
Wiadzie k staļu, na kucie sadžaje;
Staryčok wažna čarku padymaje,
Šapnuū malitwu, čarku prachrysciū,
Hlanuū na kuma, dy k jamu prapiū.
A dziečki, chlopcy ū kruh stoła apsieli,
Što naniašli, u hramadzie zjeli.

PIEŚNIA TRECIAJA.

Ciapier, dzietački, staromu pračnjej
Kazkaj wiasialić kachanych haściej,
Tak dziadok pacaū; ūsie kruhom zasieli,
Cichaść!—maūlaū anhiely zlacieli.

Wot, kali časam wiasnoju,
Pry ručajku zasiadzieš z dumoju
U požny wiečar, jak świet Božy śpić;
Cicha kruhom! tolki sałaúja
Pieśniu pačeješ dy homan ručja;
Tak i u chacie. Wierciano burčyć.
Mo'a i praūda—dy Boh was tam znaje!
Stary nie cikawy, ab tym nie pytaje:
Mo'a i Minsk naš ciapier nie taki,
Jak, dzietki, kaliści, u prošły wiaki?
Ja, baš, nie zdarowy, piać let jak tam byū.
Oj mileńki! bywała i ja nie tužyū:

Wiazieš na woliku k torhu wazok droū,
Wiarnieśia z haścincam i hrašmi damoū;
Dy što j paminać... Minsk kipieū wiasioly!
Panočki hulali, baš jasny sakoły!

Stary apciór slozku biełym rukawom,
Dyj tak dalej kaže smutnym hałasom:
Było tam u Minsku niekolki panoū,
Niema čaho kazać!—dobrych iħunoū!
Kali b dy uspomnić, jak tam, baš, ich zwali?
Ale, chawaj Boże! choć jany i hali,
Dy nikomu škody, kryūdy nie rabili,
Wot tak!—dziele śmiechu—ludziej wiesialili.

Adzin—wiečny pakoj! zwaūsia pan Lisoūski,
Niaboščyk Hrynieūski, treci—ksiondz Šyškoūski,
Čaćwiortaha pana klikali Katom,
Piaty Kabyleūski, īħunoū karalom,
Dobry, wiasioly, na imia pan Jery,
Choć cikun wialiki, dy panok jon ščery,
Bywała, dzietki, jak stanie brechać,
To i u kazce taho nie skazać!
A tak wažna kaže!—zdajecca u kaściele,
Prysiahnuūby śmieła, što jon praūdu miele!

Minsk adnej niadzielki wialiki torh mieū,
I ja z wazkom sieną na rynak pašpieū,
Hladžu!—až Zmicer z łošyckaj darohi
S piawunom pat pachaj, wažna sunie nohi.
Tut že niedaloka i panki stajali;
Uhledzieli Zmitra, krychu pašaptali,
Dy i razyšlisia; Zmicer s pieňnam sadzić,
To strapanie kryłom, to z wierchu pahładzić;
Kupca wyhladaje swajamu tawaru;
Piawun widny, tlnsty, hadzicca i Caru!
Kožnamu zachwalić, hromka zalecaje:
Tut pan Kabyleūski k Zmitru padyšoū;

— „Što chočeš, dziciatka, za zajca?“ — pytaje:
„Dzie ty šaraka takoha našoū?“ —
„Za jakoha zajca? — hetaž, baš, piawun!“
Zmicier tak atkaže, — a panok — cikun:
„Što tabie, dziciatka, ci ty adureū,
Ci ūžo tak zaranňia u karčmu pašpieū?
„Hetaž zajac!“ — „Hdzie? što, panočak, brojiš!“ —
„Ci ty hetki dureń, albo žarty strojiš?
„Kliknu dziesiatnikoū — woś zaraz u čaść
„Za hetaki žarty možeš, brat, papaśc“.
Zmicier ispužaūsia, na piawuna hladz!
„Daliboh, panočak, piawun!“ — staŭ kryčać.
Tut pan haławoju krychu pakačaū,
Plunuū, zawiarnuūsia, ad Zmitra atstaū,
Dziwicca Zmicier, pieūnia ahladaje,
Až tut pan Lisoūski k jamu prystupaje.
„Skažy čaławieče, što za šaraka?
„Hetaž redkaść ciapier zwiaryna takal!“
Zmicier adureū, wočy, baš, pracior,
To pat pazuchu, to na pana hlanie,
Wot ledź nie zapłače biedny naš Zmicior:
„Dy hetaž piawun, kažeć, jasny Panie!
Žonka wialela na tarhu pradać! —
„Hdzie ty, čaławieče, nawučyūsia lhać?
„Štoby šaraka nazwać piawunom!
„Za takije žarty woźmieš kančukom!“
Nu ciapier naš Zmicier prosta ahlupieū!
Choć pan atyšoū, jon usciaž hladzieū
To ū śled za panam, to na piawuna.
„Ci jich niačystaja mučyć satana?
„Ci upilisia, maūlaū adureli?
„A mo'a blokatu z roskašy padjeli?“
Tak raspraūlaje s saboju Zmitrok.
Až woś patchodzić i treci panok.

„Što, caławieče, za zajčyka prosiš?
„Našto jaho mučyš, na što tak tarmosiš?
„Zajac jak woł! — hdzie jaho pajmaň,
„Ci nie prymankaj na taku zaniaŭ?“
„Što za niačystaja!“ — tut pierechrysciūsia,
Bojazna panu ū nohi paklaniūsia.
„Darahieńki moj panok,
„Syzieńki moj haļubok!
„Dy naūcyž biednaha mianie duraka,
„Što ja ci pieūnia, ci, baš, šaraka
„Prynos na torh?“ — „Oj s ciabie filut!“ *)
Tak pan atkaže: — „žarty strojiš tut,
„Ci prykidajeſſia moža durakom?
„Znaj, što nikoli nia byū piawunom
„Zajac“, — tut pan rukoju machnie,
Zmitra pakinie dyj dalej idzie.
„Što ty tut zrobiš? — biedowaje dzieļa!
„Ci adureli, ci ka mnie pryspieła,
„Jakoje licha?“ — tak Zmicier kryčyć.
Pierechrysciūsia, piawuna chryścić.
Choc jaho rež — piawun piawunom!
Tut jon spatkaūsia s Šyškoūskim ksiandzom;
Šapku znimaje, kaleny abniaū,
Dyj tak žałasna reč swaju pačaū:
„Daruj, wialmožny ksienže Dabradziejul
„Što papytacca ciabie ja pašmieju:
„Skažy — ci heta piawun — ci šarak?“
A ksiondz atkaže: „dy tak, dzietka, takl..“
Dyj zawiarnuūsia, pašoū ad Zmitra.
Mužyk padumaū, bač, žonka chitral
Zajčyka pieūnie u sietku pajmala,
A kab hrašeſſ casam nie zhubiū,

*) Filut = ašukaniec.

Ci u karčmie, bačyš, nie prapiū,
Jakohaś duru na mianie nasłała.
Dyk heta zajac!..—niečahaž kazać,
Wot žonka! umieje i tuman puskać;
Pastoj že, milaja!—za taku nawuku,
I ja tabie spraūlu pryožuju štuku.
Šarak zdarowy—tanna nie pradam,
Wosim šastakoŭ—apošnia cana.
Tut to u Łachmana pahulaju sam!
Što załatočku ūziau za piawuna,
Žonce skažu.—Wot hetak lublu!
Ceļu piačdziesiatku sabie zarablu.

Zmicier wiasiōl!—piawunom trasie,
Za nohi dzierzyć, jak zajca niasie,
Kryćc niešcasny na ūwieś hałasok!
A Zmitrok hładzić: „cicha, šaračok!”

Aż pani jakajaś k jāmu prystupaje:
„Što chočeš za pieňnia, mužyčok?”—pytaje.
„Jakoha pieňnia? hetaž zajac, pani!
„Cana apošniaja wosim šastakoŭ:
„Šarak jak wol! ani hrošam taniej
„Nie addam, paniuchna, budź ja tak zdaroń!”
„Hdzie ty mužyk tak rana upiūsia?
„Oj trebab ciabie ładna pratrapać!
„Tahdy by skora pierewieraziūsia.
„Jak že piawuna śmieješ zajcam zwać!”
„Na što to kiepstwa, ja, baš, nie durak!
„Znaju, što piewień, maūlaū, što šarak;
„Canu skazaū—choś, pani, kuplaj,
„Kali nia zhodna, swiaty pakoj daj“.

Tak Zmicier kaže, dyj dalej idzie,
Bojaznym wokam pa pieňniu wiadzie,
Dumaje: „što, jim siahodnia pryspieła!
„Ci jich niačystaja siła adurela?

VLB, 1958, 69429

„Ci na mianie tuman napuścili?
„Kab jany wieku swajho nie dažyli!
„Kažu piawun—zajac dyj usio!
„Zajcam staŭ zwać, a jany—piawun.
„Kab jim, maūlaū, takoje dабro!
„Kab na jazyk napaň jim cipun!
„Choć wy trešnicie!—za zajca pradam,
„Wosim šastakoň—taniej nie addam.“
Hetaki dumy Zmitra zanimajuć,
Až dwuch panoў k jamu prystupajuć.

Adzin pan ważny, pieńnie siekletar,
Druhi siwieńki, s krasnym kaūniarom;
A choć jon, dzieci, prykidaūsia star,
Dy wiortki na licha: wot ciabie suzdrom,
Jak hlanie, tak, baš, da razu spaznaje:
Jon to Zmitra našaha pytaje:
„Hej ty, mužyk! što za piawuna?“—
„Za zajca chiba!—panok abmyliūsia“.
„Što ty zdureń—ci bredziš spjana?“
Tut za kaūnier Zmitraka schapiūsia,
Dy nuž jaho kijom akładać,
Nuž diesiatnikaŭ k sabie padzywać!
Zmicier pabačyū, što budzie nia miła,
Woś kinuū pieńnia, dyj tak zakryčaū:
„Zhiń-prapadaj, niačystaja siła!
„Widać, što niechta mianie scărawaū“.
Pany u smiech—ad Zmitra atstali,
Tolki jaho durakom nazwali.
Piawun strapianguūsia, zapieū kakareku,
Miež wazoū zahinuū.—Tak to čaławieku
Bywaje na świecie, kali, baš, durny.
Dy ūzo i našy kryčać piawuny,
I mnie stareńkamu hodzie wam ilhać,
Idzicie z Boham!—para, dzieci, spać.

PLIB. 1888. 69429

Wiečarnica Druhaja.

STAŪROŪSKIJE DZIADY.

PIEŠNIA PIERŠAJA.

Na druhim tydni pryšla sierada,
Wot k Ananiju sielska hramada
Znoň sabrałasia, apsieła swiatlicu;
Hdziež wiesialej prawieś wiečarnicu,
Jak nie ū staroha?—Dzied na kazki had!
Z achwotaj słuchać kožen jaho rad.

Üsiak dziele biasiedy kiašeniu patros;
A Chalimon—z Daniławaj chaty,
Dziaciuk pryožy, wiasioly, bahaty,
Ad Mordki plachu harełki prynios.
Wot nie raňujučy, jak, baš, praatcy
Swajich dziadoў, baćkoў šanawali,
Tak i Ananiju at sierca kachali,
Celaja wołaść—małady, stary.

Dziadok ploǔ łapci, siedziučy ū kucie,
Rad što z hramadkaj wiečar prawiadzie;
Haspadaroў radasna strečaje,
A małych dzietak jon błahasłaūlaje.
Smolnaj lučyny zhatawań Piątrok,
Zašwiaciú jarka ū chacie lučničok;

A jak apošni haspadar pryošoū,
Usie zasieli; na starca hladziać,
Čekajuć žadna, što pačnie kazać;
Dzied wokam mutnym dakoła pawioū,
Pierechryściüsia, malitwu skazaň,
Dyj taki rečy hawaryć pačaň.

„Susiedy dobryje—dzietki darahije!
„Dziakuj že wam, što ubohu chatu
„Wy nie zabyli;—kab zato bahatu
„Boh paslaň wam dolu, dzietački miłyje.
„Pakulże pačnu kazački ilhać,
„Pomnicie, dzietki!—dyj na prysły čas,
„Usiaka dzieka ad Boha pačać,
„Tak ksiondz dabrodziej zdaňna wučyū nas.“
Tut dzied stareńki hołas swój padniaň,
Dyj—„Ach, moj Božel wieru“—zaśpiewaň,
A stary, mały kaleny zhibali,
Pieć światu pieśniu dziedu pamahali.

Končylaš chwała Boska. Tut dzieučaty
Z bieļaj kudzielkaj zasieli ū kruh chaty,
A haspadary, chłopcy, chto hdzie zmoh,
Toj na kałodzie, toj zaniaň paroh;
Usie zamoǔkli—skazaňby pamleli,
Wiarciany tolki kruhom zahudzieli.

Iz daǔnich-daǔna nieskolki sot let,
Jašče razumnym nia byū tak naš swiet,
Jak ciapier, dzietki. Prawiednaha Boha
Nia ūsie chwalili; było ludziej mnoha,
Što nie ū chryšconaj wiery pražywali,
Niačystaj sile paklon addawali.
Wot u Łahojsku, nad Hajnaj rakoj,
Byū wielmi krepki zamak Krywičan *),

*) Krywičanie—tak u daǔnije hody zwałasia čaść bielarskaha
narodu.

Tam małady kniażyť Hramaboj;
Dobry, adwaźny, šcery byť to pan.
Nie prapuskať kiepstwa jon nikomu,
Hatę, bywała, choćby akanomu
Zaśpiewać praudaj; muzyčkam byť rad,
Nie żaleť chleba, soli dla hramad.

Tamże niedaloka u wołaści żyła
Muzycka siamiejka: haspadar Daniła,
Jaho s pieršaj žonki dočka Kaciaryna,
Rasła, jak tyćinka, ćwieła, jak kalina;
Bywała, wočkam jak na ciabie hlanie,
Niechacia serca twajaho dastanie:
Sierabrysty hołas, jak u saławiejka
A haspadarnaja, bytceム murawiejka,
Cicha, jak awiečka—pryhoża, jak kraska;
Za toż mačyha jaje, Paraska,
Była, jak hadziuka, złaja, što kryj Boże!
Bywała, at świętu jak woźmie brechać,
Dyj na Kaciarynkę stanie wymyślać,
Choć na śmierć zaplaćśia—ništo nie pamoże.

U baby doć Marchwa, jak maci siardzita,
Brydka, maūlaŭ wiedźma, horka, jak asina;
Nie raz biednieńkaja naša Kaciaryna,
Pakryūdžena Marchwaj, z jaje łaski bita,
Uzdychnie at serca, śluzkami zaplače,
A złaja dziaučyna z radaści aż skače.

Bywała kaliści, u daūni hady,
Praatcy našy Staŭroŭski dziady
Hramadoj wialikaj ważna paminali,
Miortwych dziadou, bačkoū k stału przymywali.
Dy i Danilina, baś, zaūsiody chata
Staŭroŭskije dziady što hord paminaje;
Jak prydzie, bywała, Zialonaje świata,
Swajakoū mahilnych biasiedaj strečaje.

Raz Staŭrońska swiata ludziam zaświaciła,
Nie adna ciažeńka padniałaś mahila,
Miortwyja dušački uziali kružyé
Pa biełym świecie, a wiedźmy staryje,
Wot maūlaū žwier luty—waūkałaki złyje,
Nuž biednym ludziam chudobku hłumić.

Z zaroj Kaciarynka u toj dzień ustała,
Bieleńkaje lička u rucju skupala,
I s sinieńkich wočak stała slozki lič,
Błahatwaryciela at serca prasić,
Kab daū jon spasieńnie matačce radnoj,
Dušacce hrešnaj wiečny upakoj.

Marchwa-ž s pałaci nia choće ustać,
Hlanie na chatu, nuž matce brechać:
„Maci, a maci, paladź!—Kaciaryna
„Ništo nie robić: čakaje u swaty,
„Jašče dasiul nie zamiela chaty.“
Kryčyé Paraska: „Hultajka dziaučyna!
„Biary miatlu! idzi dwor miaci!
„Dosić biaz dzieła u kutku stajaci!
„Kab było čysta u zapiečku, chaci,
„Zaraz mnie, dočka pahańska, laci!“
Tut Kaciarynka ručki zakasała,
Światlicu, dwor čyścienka prybrała,
A pašla z babaj stali pieč tapić,
Wažnu biasiedu la dziadoū waryć:
Marchwa-ž z hultajstwa praspała dzaniok;
Až woś u chacie blišnau ahaniok.
Dubowy stoł Kasia nakrywaje,
Daniła plachu harełki staŭlaje;
Wyhlanuū, ašli hości nie iduć?
Najpieršy Kazlar *) tudy pajawiūsia,

*) Kazlar—tak zwalisia u biełarusau kšiandzy u tych časach,
kali jany jšče nie byli chryścianami.

Haspadaru ū pojas pakłaniūsia,
Za jim—Huslar *), tam swaji braduč.
Ksiondz niechryšcóny nie światu hramnicu
Jarkim ahniom zapaliū,
K ścianie jaje prylapiū,
Blisnuła połamia na ceļu światlicu.

Z Huslarom jany malitwu pačali,
Dziadoū Danilinych žycio paminiali,
A jak končyli, dušački sustreli,
Zhasili swiečku, dyj za stoł zasieli.
Haspadar čarku ū horu padymaje,
Pakul skaštawaū, krychu na stoł zliū:
Taki abyčaj iz daūnia tam byū;
Pašla da ksiandza duškom prapiwaje.
Ksiondz—da Huslara s takim že abradam,
Huslar—da Paraski: baš, siadzieli radam;
Pakul že u kruh čarku abniašli,
Abrusok da nitki harelkaj zlili.

Sa strawami miski Kaciarynka znosić,
Daniła častuje, haściej ważna prosić,
Usiak na talerku hlinianu biare,
A pakul jeść woźmie, pieršu łyżku lje
U miski, što tam že pasiarod stajali,
Kab dušački z jimi razam spažywali.
Boršć s sałaninaj na stoł pajawiūsia,
Kisła wiereščaka za jim s kaūbasoj,
Hreckimi blinami abrusok pakryūsia,
A dalej krupnik s parasiom strałoj
Lacień u talerki: wiačera świataja!
Badziałasia tut že lamieška hnóstaja,
Pensak, jahlanaja sa skwarkami kaša,
Te jada mužycka!—to paciecha naša!

*) Huslar—muzykant na huślach—starom strumencie da hrania.

Wat na lyžce Kasi prysieū matyloček,
Drobnieńkije šlozki bryznuli iz woček;
To matački jaje dušačka swiataja,
Tak dumała Kasia, miła pahladaja,
Nie strapianie lyžkaj, kab matylok jeū;
Jon pasiadzieū krychu,—dalej palacieū.

Pat kaniec wiačery małady Huslar,
Šapnuū dabradzieju; wot ustaň Kazlar,
Lyžkaj začarpnuū jon ūsielakaj strawy
Dyj pat stoł patkinuū, nie dziele zabawy,
A što, baš, abyčaj zdaňnia taki staň;
Jak končyúsia abrad, jon prabarmataň.

„Staúry, Haúry ham!

„Prychadzicie k nam.“

U sieniach bytcem štości zašumiela *),
Maūlaū éma woranaū tudy nalacieła;
A pašla, zdajecca, sabaki brechali:
Sa strachu wołasy usim dybam stali.

Uskočyla Marchwa, chapaje łapatu,
A, Kasia, uziaušy misu wieraščaki,
Śmieła idzie k dzwieram, atčyniaje chatu,
Až woś dwa wialiki nwyšli sabaki.

Marchwa dziela strachu łapatajn hrozić,
Kab wyhnali lichich, usich haściej prosić,
Kasia ż nie bajicca, misku jim pastawić,
Dyj da wieraščaki lamieški dabawić,
Koźnaho za šyu śmieła abnimaje;
Brytan miła hlanie, dyj chwastom wilaje.

) Niekališci na Bielarusi, jak kažuć ludzi, u mieści Krasnapoli, nad rakoju Dryssaju, panawaň kniaž Boj. U jaho byli dwa sabaki, katoryje jamu wielmi wierna služyli i kali jany at staraci zdochli, kniaž kazaū swiacić ich pamiać i na heta naznačyū adzin dzień—piered Siomuchaj. Sabaki hetyje nazywalisia adzin Staúry, druhi—Haúry; stul to i na Džiedach kličuć: Staúry Haúry—ham! prychadzicie k nam!

Aswojiłaś Marchwa, da Kasi prystała,
„Što, baš, za achwota na ciabię napala
„Tak brydkich sabak u chatu puskać.
„Dyj jašće strawaju jich prynaraňlač?”
Nia słuchała ž Kasia, sabak častała
Dyj krutoj lamieški ušciaž dabaňala.
Jak brytany pajedali,
Kasi nožki palizali,
Pašla jany strapijanuliš,
Dyj za dźwiarmi apynuliš,
Tolki ziamla, hdzie stajala
Kaciarynka, zabliščała.
Nahnulasia dzieūka, z ziamli padymaje
Dźwie cacki bliščaščy, jak sonca lučy,
Biaruć cacki hości, ūsiaki pytaje,
Što heta za dziwa?—Kazlar, hledzinčy
Na Kasin padarak ad dziūnych sabak,
Padumaje krychu, dyj raskaže tak:
„Załataja cacka—heta abraz Łady,
Jaje ab dabytak wołasnaj hramady
Prasicie, dzietki.—A druha—kryž Pánskij,
Darahaja pamiatka wiery Chryścijańskaj.
Chto z was abraz Łady sptyjae nasić,
Tamu u roskašy, ščaści wiek swoj žyć;
A, kab nie prahniewać wam, dzietački, nieba,
Druhuju pamiatku ū ahni spalić treba.
A tyjež sabaki—haspadara Boja,
Što kališci kniažyj jon ū Krasnapoja;
Za ūsiaki prysluhi, katorych daznaū
At Staŭra i Haŭra, swajich brytanoň,
Jon wiernym paddanym hramatu paslaň
Sustračać biasiedaj Staŭroúskich dziadoń;
Dzień na to naznačyj, kab jich paminać,
Kalib Staŭra, Haŭra na chaťtury zwać.

Wot bačycie, dzietkil jak my jich zaklali,
Zaraz pajawiliš, wiačery spytali,
I pryožaj dočce wašaj, Kaciarynce,
Za dobrage serca pryniašli haścinca.

Zawiść biare Marchwu, zlosna, wokam stryže,
Až tut abazwiecca mać jaje, Paraska:
„Za štož Kaciarynce maje być ta łaska?“
Biare abraz Łady, na šnuroček niže,
Dyj prybrała dočku, radasna hladzić,
A Marchwa až skače: zołatám bliščyć.

„Kaciarynkaž, maci, niechaj prybiarecca
U žaleznu cacku“ tak Marchwa piaje,
A pašla u hołas jana zaśmiaecca
Dyj kryžyk žalezny ad matki biare,
Rukoju niačystaj na šnurok čaplaje,
Na bieleńku šyjku Kasi zawiešaje:
Rada Kaciarynka, kryžyček całujeć,
A Daniła haściej wiačeraj castujeć.

Woś jany padjeli, at stała atstali,
Pamaliliš Bohu, dyj hetak kazali:
„Śviatyje dziady! papili, pajeli,
„Idziciež k sabie, kab damoū pašpieli.“
Dy i nam, dzietački, para atpačyć,
Napicca harełki, krychu zakusić.

Tut dzieda na kut sadžajuć,
Čarkaj k jamu prapiwajuc,
Dyj zasieli hramadoj:
Miatuć! wot bytcem miatloj.
Kaŭbasy, sała, što na stoł pakłali,
Do čysta zjeli, paminaj, jak zwali.

PIEŚNIA DRUHAJA.

Wot na Łahojskam zamku Hramaboj
Ledź pačaū kniažyć, a užo jak swoj,
Jak rodny baćka byū jon dla čeladzi,
Lubili jaho u celaj hramadzi.

Koratka dzieržaū jon radnych panoū,
Nie papuščaū ū kryudu biednych mužyčkoū,
Dy što i kazać! bywała, jak hlanie,
Na akanoma, ci na kamisara,
Usielaku praūdu s pad nohcia dastanie:
Kožen bajaūsia takoha macara.

Da žwiera achwotnik wialiki jon byū,
Čaścieńka sa strelbaj da lesu chadziū;
Woźmie, baš, harełki, tałakna kusok,
Dziesiątak jaječak, syr, chleba łamok,
Ranieńka ustanie, at świetlaj zary
Chodzić jon pa lesie da ciomnaj pary.

Wit, kniaż Litoński, raz k jamu prysłaū
Swajich pasłancaū, kab, baš, pomać daū
Prociū pahańskaj siły wajawać;
Kniaż Hramaboj pašoū pamahać
Swajaku Witu až da samaj Oršy,
Kinuūsia na pahańcaū,—ad mołańi skoršy,
Usich pabiū jich, wiarnuūsia da chaty,
Prywioz s saboju dabyćy bahaty.

Usieńka hramada dobrych Krywičan,
Ci to mužyčok byū, ci wialiki pan,
Swajaho kniazia radasna strečaje,
Darožku jamu kaňrom wyściłaje.

Kniaż Wit, uhledzieūšy, jak jaho kachali,
Maňlaū rodnieńkaha baćku spatykali,

Radasnu šlozku kułakom abeior,
Dyj taki s kniaziam zawioień jon hawor.
„Treba, mileńki, tabie ažanicca,
„Kaby na starasć dzietačak dažycce,
„Chtož pa tabie maje panawać,
„Kamu hramadku taku atkazać?“
Pany, što z jimi na wajnu chadzili,
Kniaziawu haworku zaraz patchapili,
Dyj ruki jaho całujučy, nohi,
Takije rečy kažuć bies trywohi.
„Darahieńki naš kniazioček!
„Rodny baciačka, panoček!
„Pasłuchaj dzietak swajich prośby šcery,
„Wybiary žonku jakoj choś maniery;
„Ci možnuju karaleūnu,
„Ci bahatuju kniažeūnu,
„Ci maładuju šlachcianku,
„Ci pryhožuju chłapianku:
„My jaje budziem, jak matku, kachać,
„Jak ciabie, knaziu, staniem šanawać.“
Kniaź až rasplakaussia, z Witam jon abniaussia,
Dyj skora žanicca hramadzie zaklaussia.
Ceły hod s panami jon swajimi radziū,
U jakije carstwa swatoū, baš, pasłać,
Hdzie žonki pryhožaj jamu pašukać?
Až stary pan radny baradu pahładziū,
Dyj kaže „Kniazioček ty naš darahi!
Kaścielnaha treba radzicca słuhi;
Niechaj jon malitwu swaju pračytaje,
Niechaj, baš, niabiesnych bahoń papytaje,
Jaku pašluć radu—kab skazać jon moh“.
A tady, dzietački, było bahoń mnoha,
Usiaki kutoček mieū swajaho boha,
Wot nie raňnujučy što baćka—to boh!

Tut ksiondz staršy Apanas,
Apkuryū ładanam ścieny u kaściele,
Dyj prosić Boha, kab zładziū wiasielle
Dobramu kniaziu, dy u dobry čas.

Raz kniaziok kachany šoū na palawańie,
Wielmi umaryśsia, pad drewam prystanie,
Nohi abamleli, jon krychu pryloh,
Wočy, baš, pryžmuryū, wot son jahō zmoh.
Tut jamu prysniłaś, bytcem dzied stareńki,
Ledź paciahnie nohi, jak hałub siwieńki,
Wiadzieć pad ruciku maładuju dziewczu,
A tak pryožuju, maūlaū karalewu!
Wołasy rusy u stručočki újucca,
Kraski na šočkach, jak s krynicy bjucca,
A sinim wočkam, dzietacki, jak hlanie,
Niechacia serca twajaho dastanie;
Kwietačkami świecić jaje andarak,
Garsecik čyrwony, jak u haršku rak,
Drobnieńkije nožki, bač małaj diaučonki,
Jak lebiedzieū pušok—biełyje ručonki;
Swajawolny wiecier kašnik razwiewaje,
Na hrudkach žalezny kryžyček mihaje.
Dziadok što raz bliżej s panienkaj patchodzić,
Dziwicca kniažoček, woč z jaje nia zwodzić,
Serce zakipieła, rozum paciraū,
Ad dušy pryožu dzieūku pakachaū.
Cichim hałasočkam stareńki dzied kaže:
„Taka wola nieba, słuchaj jaje, kniaže!
„Wot dla ciabie žonka! znajdzieš jaje ūraz,
„Tolki ludziam swajim razaſli ukaz,
„Kab ta na zamkowy jawilaś dziadziniec,
„Katoraj pies Staūry darawaū haściniec“.
Končyū dziadok mowić i woś, jak stajaū,
Jon s krasnaju dziewczu biaz wieści prapaū.

Kniaż Hramaboj zaraz razbudziūsia,
Uspomniū son hety, wočy praciraje,
Dyj kruhom siabie žadna pahladaje,
Potym uzdychnuū jon: „Bože, daj, kab zbyūsia
„Hetaki son miły. Dy što tut čakać!
„Treba jaje zaraz usiudy šukać“.

Z ziamli schapianuūsia, cichońka pabroū
S sałodkaju dumaj kniaziok naš damoū;
Prychodzić da chaty, iz łapciej razuūsia,
Anučy razwiesiu, radnych panoū zwie,
A jak, baś, prysli, indykom naduūsia,
Dyj kaže: „pišycie ukaz hramadzie!
„Kab krasnuju pannu, nie pannu—dar Božy!
„Katora padarak at Staŭra pryhožy
„Na šyji chawaje, zaraz atšukali,
„Na zamkowaj hare paklon jej addali;
„Niechaj siudy wiaduć, bo Staŭrońska dziewa
„Budzie maja žonka—waša karalewa!“

Radnyje pany žywa ukaz šluć,
Woś što budzie dalej, moūčkam jany žduć.
Hramada ukaz toj wiasioła prymaje,
Pa ūsim carstwie dziewy Staŭrouskaj šukaje.
Jak že wieś takaja kruhom razniesłasia,
Na try palcy ūhoru Marchwa padniałasia!
„Hodzie, kaže, doma siadzieć, rodna maci!
„Zaświaciła ščaścia twajamu dzieciaci:
„Ja maju padarak, ja Staŭrońska dziewa!
„Budu žonkaj kniazia, буду karalewa!
„Wiadzi mianie, maci, na zamkowu horn,
„Dy pakaży mianie kniažynamu dworu,
„U mianie, baś, abraz Łady załacieńki,
„Majim budzie mužam kniaziok darahieńki!“

Tut jana niadzielnu sukienku ūłażyła,
Załatym abrazkam Łady zaświaciła,

Mać swaju Parasku pad ruku ūziała,
Na zamkowu horu ranieńka pašla.

Pany bjuć paklonam, česna spatykajuć.
Da Staŭroŭskaj dziewy kniazia pryzywajuć;
Wybiežaŭ kniaź skory, hladzić: „što za dziwa!
„Atkul tut pryhnała žwiezda nieščašliwa
Hetaku brydotu?“—złosna taki rečy
Pan kaže, dyj Marchwu chapaje za plečy;
Šwyrnie jaje dałoŭ z zamkowaj hary;
Kulom palacieľa, woś šyu złamała,
U wialikich mukach biednaja skanała,
U syru ziamielku sašla bies pary.
S tahož času hara panieńskaj zawiecca,
Duch Marchwy tam časta pa načach badziecca.
Kniaź panoū haniaje, kryčyć, što kryj Bože!
Achwota, biasiedy—ništo nie pamože.
„Atšukajcie panny Staŭroŭskaj uraz!
„Kryžyček žalezny—to jaje prymeta,
„To Staŭra padarak. Choć wy s taho świeta!
„Wiadzicie na zamak! taki moj prykaz.
Ad bielańkaj zary radnyje panočki
Šukajuć diaučyny až da poznaj nočki;
Biadowaja dzieļa! pašli u razhon.
Pačuū wieś takuju huślar małdzieńki,
Uspomniū jon Kasin kryžyčak maleńki:
Biažyć da Daniły, addaje paklon,
Dyj Kasi haworyć: „Ty Staŭroŭska dziewa!
„Ty kniaziewa žonka, naša karalewa!
„Ty nosiš padarak Staŭra na hrudzi!
„Prybiarysia česna u niadzielnu šatu,
„Garset uzdzień krasny, spadnicu bahatu,
„Dyj na zamak kniažyn z Daniłam idzi!“
Spužałasia Kasia, slozkami zaplače,
A stary Danił z radaści až skače!

Dočku jon pad ručki na zamak wiadzie.

Uhledzieli pany, paklonam strečajuć,

Ab takoj nawinie kniaziu dakładajuć;

Hramaboj nia wieryć, nia pieňna idzie.

Wot pabačyū Kasiu, wočy zablišceli,

Z radaści kaleny pad jim abamleli,

Na jawu son kniaziu praūdaj zašwiaciū;

Apomniūsia, kaže, „Ty Staŭrońska dziewa!

Ty la mianie žonka, Kryvičan carewa!

S taboju ščasliwy, wiek by nie tužyū!“

Bojazna na pana Kasia pahladaje;

Palubila... serca za jim pramaūlaje;

Choć soramna, dy, baš, da wianca idzie

Z radasnaj dušoju, a kniaž ledz nie skače

Zawidnaž Paraska sa złości až płače,

Wasioła biasieda celaj hramadzie.

A stary Daniła na wasielli dočki,

Zakasaūšy poły, ūziašysia pad bočki,

Duje lawonichu! až chachłom trasie!

Wot była paciecha! Siem dzion tam hulali,

Zdawol pili, jeli, da syta skakali,

Nie żaleli łapciaū—tak kazka niasie.

I ja na wiasielli, dzietački, tom byū,

Piwa, miod, harełki—da syta papiū,

Choć może u roci ništo nie było,

Zato pa baradzie uzdawol ciaklo.

Dali mnie kabyłku, džietki, smalanuju,

Puhu s pastarnaku, is kapusty zbruju:

Jedu sabie, jedu, až blizka darohi

Ahni zablišcali, tut ja bies trywohi

Papuściū kabyłku, k ahniu padježdžaju,

Tam pasiecca bydla, ja puhu kidaju,

Nuž pry ahni hrecca, s pastuchami bredzić,

Wot zahawaryūsia, dyj nia moħ dahledzieć,

Što maja kabyłka pry ahni stapiłaš,
Pnhu, celu zbruju skacinka pajela;
Jak, maūlaŭ, prýhoda takaja słučyłaš,
Woś patužyū krychu, hledziučy to dzieła,
Dyj pabroū da chaty. I wy, dzietki, jdzicie,
Kab cichi son dziedu daŭ Boh, paprasicie.

K a n i e c.

Supołka

"ZAHLANIE SONCE I Ú NAŠE WAKONCE"

wydała pakul što i pradaje:

Biełaruski lementar, abo pieršaja nauka čytańnia, cena
6 kapiejek.

Pieršaje čytańnie dla džietak biełarsau. Napisala
Ciotka, cena 6 kap.

Belarski lementar, abo peršaya nавука чытання, цэна
6 кап.

Першае чытанне для дзетак беларусаў; злажыла
Ціотка, цэна 6 кап.

Гутарки аб неби і зямли цэна 15 кап.

Dudka Bielarskaja, Macieja Buračka, cena 25 kap.

Dudka Bielarskaja, pieknaje wydanie, cena 50 kap.

"Pan Tadeuš", pa polsku napisaū Adam Mickiewič, na biełaruskiju hutariku piarewiarnuū Wincuk Marcinkiewič, zwyčajnaje
wydanie 25 kap. Pieknaje 50 kap.

"Narón", apowieść biełarskaja Wincuka Marcinkiewiča, zwy-
čajnaje wydanie 15 kap., pieknaje 30 kap.

"Smuk Bielarski", Symona Reúki s pad Barysowa, zwyčajnaje
wydanie 20 kap., pieknaje 40 kap.

"Wiečarnicy", apowieści biełarskije Wincuka Marcinkiewiča,
zwyčajnaje wydanie 15 kap., pieknaje 30 kap.

Jak ratawač uzduituju žywołu, 3 kap.
Як ратаваць уздутую жывійолу, 3 кап.

UZIAŁA NA SKŁAD I PRADAJE:

Взанка Янки Лучыны (Івана Неслуҳоўскага), цэна 4 кап.
Казки. Выдаў А. К., цэна 6 кап.

Zjamielnaia sprawa u Nowej Zelandyi, cena 3 kap.
Зямельная справа у Новой Зеландии, цэна 3 кап.

Gedali, apawiedanie Ožeškowaj, cena 6 kap.

Гэдали, апаведанне Ожешковай, цэна 6 кап.

Kazka ab wadzie Bellami, cena 3 kap.

Казка аб вадзе, Бэльлями, цэна 3 кап.

Karočki katechizm, cena 5 kap.

Cukier. Z hutarak z dziadzkam Symonam, napisaū Waciuik
Trojca, cena 3 kap.

Цукер, З гутарак з дзядзькам Сымонам, написаў Вацюк Троіца,
цэна 3 кап.

Hutariki ab Haspadarcy, napisaū Sempołoński. piererabiū
Asina, cena 3 kap.

Гутарки ab Гаспадарцы, написаў Сэмполоўски, пере-
рабиу Асина, цэна 3 кап.

Biełarusy i ich nacjonalnaje adražennie Doro-
šenki-Žurby, cena 5 kap.

Беларусы и их национальное адрадзенне Доро-
шэнкі-Журбы, цэна 5 кап.

Ab Haspadarcy na chutary i na šnuroch A. Ułasowa
cena 5 kap.

Аб гаспадарцы на хутары і шнурохъ, А. Уласова
цэна 5 кап.

Білоруська А. Носовича 1960 10 № 2
Документы и материалы по истории белорусской культуры
Беларусь в эпоху Запольского царства

Czeczot. Pieśni wieśniacze z nad Niemnem i Dźwiny (100 bie-
łaruskich pieśnią). Cena 50 kap.
Словарь белорусского наречия Носовича ц. 3 руб.
Программа для собирания особенностей белорусской речи. Е.
Карского стр. 50, ц. 25 кап.
Государственное хозяйство великого княжества Литовского стр.
807—СХII. Довнаръ-Запольского, цена 4 руб.
Очерки по организации западно-русского крестьянства в XV в.
Довнаръ-Запольского стр. 307+VIII+167 приложений, цена
3 руб. 50 кап.
В. Дунинъ-Марцинкевичъ и его поэма „Гапонъ“. М. Довнаръ-
Запольского, ц. 20 кап.
В. Дунинъ-Марцинкевичъ и его поэма „Тараś на Парнасѣ“.
М. Довнаръ-Запольского, ц. 15 кап.
Западно-русские переводы псалтыри в XV—XVIII в.; изстѣдо-
вание Е. Ф. Карского, стр. 444, цена 3 руб.
Документы Московского Архива Министерства Юстиции (най-
больш. беларуские) стр. 570 цена 3 руб.
100 pryzkazak, zahádak, prydumak i gawendau dla pažytka Biela-
ruskaho (Krywickaho) naroda, napisau A. I. Cena 13 kap.

Bielarskiejje pačtowuje pisulki:

Ščorsuny ū letka, Ščorsuny ū zimku: Prancišek Bohušewič (Maciej
Buračok) pieśniar Bielarski; Wincuk Marcinkiewič—pieśniar
Bielarski; Muzyki spad Puchawič; Toržyše ū Puchowičach;
Dziecięta spad Stucka; Parabkawa dwornaja chata; Dadar Biel-
arski; Janka Łučyna (Iwan Niesluchoński), pieśniar bietarski;
Wiaskowaja baba s Trybužkoū; Dom Tadeuša Kościuški u Me-
rečoūščyni, cena kožnaje pisulki 5 kap.

Usio heta možna kuplać u hlaūnym skladzi ū Pieciarburz
Wasilou wostroū, 4-ta linia, № 45, kw. 16.

Chто купляje u hlaūnym skladzi nia mienš jak za poúrubiel, toj nia
placić za prasiannie počtaju. Małyje hrošy možna wysyłać pa-
čtowymi markami. Jašče možna úcio heta kuplać:

- u Wilni u kniharniach W. Makouskaha, I. Zawadzkaha, M. Pia-
sekaje-Šlapelis, u kniharni „Lietuwa“ Karbasnikowa kultura
i u redakcji biełarskaje hazety „Naša Niwa“.
- u Miensku u kniharni W. Makouskaha, Frenkiela,
Witebsku Kolowrat-Čerwinski.
- Hrodni B. Kozłouškaha.
- Mohilowi J. H. Syrkina.
- Homli J. H. Syrkina.
- Pieciarburz u Polskaj kniharni na Władzimirskim prosp.
№ 13.
- Waršawi u kniharni G. Centerswera na Maršalkoūskaj ulicy.
- Slonimi—kniharni Polskaj.
- Kieliu—kniharni Literaturno-Naukoweho Wistrnika, Wiedzi-
muskij nisc.

Przy Słowniku možna wymysłowac i osiągnieć drukię knigi

2-
D.
B.
ia
o-
ll-
a-
iej
iar
ch;
ie-
ki;
de-
29
nia
pa-
ia-
ura
osp.
icy.
4-1.

M

